

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.762/2016/5.

A tanács tagjai: dr. Kárpáti Zoltán a tanács elnöke
dr. Fekete Ildikó előadó bíró
dr. Kovács Ákos bíró

A felperes:

Képviselője: dr. Adonyi Lajos ügyvéd

Az alperes: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal

Képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: állategészségügyi kártalanítás tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes (5. sorszám)

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
14.K.27.213/2016/4.

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.27.213/2016/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesi sportegyesület nevű lova 2015. március 5. és március 9. között az Üllői Nagyállat Kórházban állt gyógykezelés alatt. Ennek befejeztével a kórház tájékoztatta a felperesi egyesületet, hogy a kórházban a ló érintkezhetett fertőző kevésvérűségben szenvedő másik lóval. A

hazaszállítást követően a felperes ezt a tényt bejelentette dr. F Zs szolgáltató állatorvosnak, aki ezt a kecskeméti járási főállatorvossal is közölte. A szolgáltató állatorvos a felperes tartási helyén 2015. március 11. napján jegyzőkönyvbe foglalt forgalmi korlátozást rendelt el a , Közös tanya 166. szám alatt, ahol a lovat a kórházból való hazaszállítást követően karantén istállóban helyezték el. Az ingatlanban más egypatás és egyéb fogékony állat nem volt található, a szolgáltató állatorvos a tartásra vonatkozóan egyéb szabályokat is előírt. A szolgáltató állatorvos 2015. április 27-én állatorvosi bizonyítványt állított ki a C, C és B nevű lovakról annak érdekében, hogy a Fábiansebestyénben rendezendő nemzetközi lovasversenyen azok részt vehessenek. A három lovat egy szállítójárművel szállította a felperes a versenyre, azonban a megyei főállatorvos telefonos utasítására a C nevű lovat a felperes elszállította a versenyről, de azt nem a Felsőlajos Közös tanya 166., hanem a Felsőlajos Közös tanya 178. szám alatt található istállójában helyezte el, ahol további 16 ló volt. Ezt követően a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala, mint elsőfokú hatóság a 2015. május 5. napján kelt BK-051/010/360-6/2015. számú határozatával a C nevű lóra a szolgáltató állatorvos által 2015. március 11-én elrendelt forgalmi korlátozást megerősítette és egyebek mellett előírta, hogy a fertőzősége gyanús állatot 90 napra, vagy ha a klinikai és a laboratóriumi vizsgálatok a 90 napot meghaladják, ezen vizsgálatok lezárásáig forgalmi korlátozás és állatorvosi megfigyelés alá kell vonni, a laboratóriumi és diagnosztikai vizsgálatokat három hetente meg kell ismételni a fertőzőség megállapításáig, illetve kizárhatóságáig. 2015. május 18-án az elsőfokú hatóság a 8. alszámú határozatával az elrendelt forgalmi korlátozást 2015. április 28-tól kiterjesztette a telepen tartott további 16 lóra. A felperes fellebbezése alapján eljárt alperes helybenhagyta ezen határozatot.

- [2] Ezt megelőzően az alperes a BKI/001/3403-22/2015. számú határozatával a C nevű ló leölési határozata alapján 21.906.500 forint kártalanítást állapított meg a felperes részére. Tekintettel arra, hogy a fábiansebestyéni verseny alkalmával a C nevű lóval együtt szállított D és Kati nevű lovak is fertőző kecskeméti állatbetegségekre pozitív végeredményt adtak, az alperes a 2015. augusztus 14-én kelt 40. és 41. alszámú határozataival ezen leölt állatok után 20.212.400 forint és 10.883.600 forint kártalanítási összeget állapított meg.
- [3] Az elsőfokú hatóság a C nevű ló pozitív laboratóriumi eredményei alapján a 2015. november 9. napján kelt 52. alszámú határozatával annak leölését és megsemmisítését rendelte el. A felperes fellebbezett a határozat ellen, az elsőfokú határozatot az alperes helybenhagyta. Az elsőfokú hatóság a 2015. november 30. napján kelt BK051/010/360-59/2015. számú határozatával a C nevű lovat, illetve a felperest, mint annak tulajdonosát az állami kártalanításból kizárta. A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2016. február 18. napján kelt BKI/001/288-10/2016. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A kereset

- [4] A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, hatályon kívül helyezését és az alperes új határozat hozatalára kötelezését kérte. Kifogásolta, hogy a NÉBIH Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóság elutasította az alperes másodfokú eljárásból történő kizárása iránti kérelmét, amelyet arra tekintettel terjesztett elő, hogy a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt a felperessel ellenérdekű félként állt perben és az ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelme folytán jelenleg a Kúria előtt eljárás folyik. Ezen túlmenően a felperes hivatkozott arra, hogy valótlan az alperesi határozat azon megállapítása, hogy a felperes több esetben megsértette a jogszabályokat, illetve a forgalmi korlátozást elrendelő intézkedéseket. A C, a Kati és a D nevű lovak utáni kártalanítást a hatóság megállapította ugyan azon tények alapján, amelyek a jelen ügyben felmerültek. Vítatta, hogy a szolgáltató állatorvos által kiállított ellenőrzési lapban foglaltakat nem lehet forgalmi korlátozás elrendelésének tekinteni és a forgalmi korlátozást elrendelő határozat csak jóval később született. A ló szállítására a szolgáltató állatorvos 2015. április

27-én kiállított állatorvosi bizonyítványa szolgált alapul, tehát nem sértett jogszabályt, az elrendelt járványügyi intézkedésnek eleget tett és a rendszeres hatósági és állatorvosi ellenőrzések sem találtak szabályszegést. Ezt támasztja alá, hogy a másik három ló leölését állami kártalanítás mellett rendelte el a hatóság. Álláspontja szerint az alperes határozata sérti a élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 55. § (2) bekezdésében megjelölt kártalanításból kizáró rendelkezéseket, mert a határozatban felhozott indokok nem fedik a valóságot. Hivatkozott arra is a felperes, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 33. § (2) bekezdés 25. pontja szerint illetékmentes az eljárás, ennek ellenére a hatóság 10.000 (tízezer) forint jogorvoslati eljárási díj megfizetésére kötelezte. Ez sérti az Éltv. 5. §-át is, tekintettel arra, hogy az egyesület teljes személyes illetékmentességet élvez.

- [5] Az alperes nyilatkozata a kereset elutasítására irányult, a határozatában foglaltakat fenntartotta.

Az elsőfokú ítélet

- [6] A bíróság a felperes keresetét alaposnak értékelte és az alperes 2016. február 18. napján kelt BKI/001/288-10/2016. számú határozatát hatályon kívül helyezte, az alperest új eljárásra kötelezte. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a felperes keresetét egyrészt eljárási, másrészt anyagi jogi jogsértésekre hivatkozással terjesztette elő. Az eljárási jogszabálysértéseket illetően a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 42. § (4) és (5) bekezdésére, valamint 98. § (3) bekezdésére hivatkozással azt rögzítette, hogy jelen ügyben és az előző perben is a hatóság a törvény által meghatározott feladatai ellátása körében hatósági minőségben járt el, így kizártsága a felperes által megjelölt tények alapján nem állapítható meg. Ezért az alperes az eljárásból nem volt kizárt, hatáskörében eljárva döntött. Az alperes eljárását tehát az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértés nem terheli.
- [7] Megállapította ugyanakkor a bíróság, hogy az alperes az irányadó tényállást feltárta, határozatában azt rögzítette, de a rendelkezésre álló bizonyítékokat tévesen értékelve jogszabálysértő döntéssel utasította el a felperes kártalanítási igényét. Idézte a bíróság az Éltv. 55. § (2) bekezdés b) és d) pontjában foglaltakat. A rendelkezésre álló tényekből megállapította, hogy a szolgáltató állatorvos 2015. március 11. napján az állatkórházból visszaszállított C nevű ló karanténban tartásáról és a tartás körülményeiről rendelkezett. Annak ellenére, hogy a járási főállatorvos a ló esetleges fertőzöttségéről tudomással bírt, mert ő utasította a szolgáltató állatorvost az ellenőrzés lefolytatására, sem a hatósági állatorvos kiszállására nem került sor, sem pedig a járási főállatorvos nem tette meg az állategészségügyi szabályzatban előírt intézkedéseket (108-109. §). Az állategészségügyi szabályzat 113. §-a szerint a hatósági állatorvosnak kellett volna döntenie az elkülönítésről, a hatósági megfigyelés, illetve a forgalmi korlátozást vagy egyéb a betegség megelőzésére és leküzdésére vonatkozó intézkedés megtételéről. Erre azonban 2015. május 5. napjáig nem került sor. A szolgáltató állatorvos által további intézkedésig elrendelt kötelezettségeinek a felperes eleget tett, a korlátozást előíró szolgáltató állatorvos a felperes részére 2015. április 27. napján állatorvosi bizonyítványt adott ki, amelyben feltüntette a C, a C és a B nevű lovak versenyre való szállíthatóságát.
- [8] A bíróság álláspontja szerint tévesen értékelte a hatóság, hogy a felperes az elrendelt korlátozásokat megsértette. A felperes terhére rótt szállításkor a C nevű ló az állategészségügyi szabályzat 103. §-a szerinti beteg állatnak, betegsége gyanús állatnak, fertőzöttnak nem volt tekinthető, a (4) bekezdés szerinti fertőzöttségre gyanús állat volt, amelyen a betegség tünetei nem voltak észlelhetők. Az állatorvos ennek ismeretében a 3FKV negatív szterológiai eredmény alapján adta ki a bizonyítványt a lószállításhoz. Megállapította a bíróság, hogy tévesen döntött az alperes a felperes kártalanítási igényének elutasításáról arra hivatkozással, hogy a C nevű ló leölésére azért kellett, hogy sor kerüljön, mert a felperes az előírásokat megszegte, illetve egyéb felróható magatartást tanúsított.
- [9] Megismételt eljárásra vonatkozóan a bíróság előírta, hogy a felperes kártalanításáról az Éltv. 55. §

(1) bekezdés a) pontja és az egyes állatjárványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013.(VIII.30.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) előírásai alapján kell dönten.

- [10] Rögzítette azt is a bíróság, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy igazgatási és szolgáltatási díj megfizetésére nem köteles.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a bíróság megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) tényállás tisztázására vonatkozó kötelezettségeit, az Állategészségügyi Szabályzat 456-465. §-ában foglaltakat, valamint az Éltv. 55. § (2) bekezdése vonatkozásában nem tisztázta, hogy milyen jogsértéseket követett el a felperes az állattartás során. Jogszabálysértő módon leszűkítette az Éltv. 55. § (2) bekezdésének b) pontjában foglalt „előírt kötelezettségek” fogalmát a hatóságok által elrendelt kötelezettségek körére, nem véve figyelembe az állattartóra vonatkozó jogszabályok által előírt kötelezettségeket, melyeket a felperes többször is megsértett. Figyelmen kívül hagyta a szolgáltató állatorvos által jegyzőkönyvileg elrendelt kötelezettségeket, holott azok írásos formában, jogszerűen kerültek elrendelésre. Helytelenül értékelte a szolgáltató állatorvos által jogsértő módon kiadott szállítási engedélyt és ezért a valós tényállástól eltérő tényállásra alapozott jogszabálysértő döntést hozott. Utalt arra is az alperes, hogy álláspontját a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.K.27.418/2015/5. számú ítéletében is foglaltak is alátámasztják, amelyet a Kúria a Kfv.III.37.105/2016/6. számú döntésével hatályban tartott. Hivatkozott az Állategészségügyi Szabályzat 462. § (1) bekezdésében foglaltakra, mely szerint beteg, betegsége gyanús, fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állatot csak a járási főállatorvos engedélyével, levágás céljából vágóhídra és csak beteg állatok szállítására rendszeresített zárt gépkocsin szabad szállítani. Útközben a szállítmányból állatot kirakni vagy a szállítmányhoz állatot hozzá rakni nem szabad.
- [12] Az alperes álláspontja szerint a felperes a jogszabályi előírásaival tisztában volt, azonban azokat nem tartotta be. Megsértette a jegyzőkönyvben elrendelt korlátozást és a jogszabályi rendelkezéseket is, amikor a fertőzöttségre gyanús állatot nem az elrendelt korlátozás helyszínére szállította vissza, hanem egy másik telephelyre. Kifejtette, hogy a C nevű ló leölésére azért került sor, mert a lóból származó vérminta a Nemzeti-élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság vizsgálati eredményközlései szerint lovak fertőző kevésvérűsége vírus ellenanyag kimutatására pozitív lett. Az elsőfokú hatóság határozata ezt tartalmazza és az állattartó magatartásának a leölésre semmilyen hatása nem volt, azon objektív tényen alapult, hogy az állat fertőzött volt. A kártalanításból történő kizárás indoka már valóban az volt, hogy a felperes nem tartotta be az előírt kötelezettségeket, amely nem csak a hatóság rendelkezéseit, hanem a jogszabályokban foglalt rendelkezéseket is tartalmazza.
- [13] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [15] A Kúria álláspontja szerint a bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást és abból az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le.
- [16] Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2)

bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

- [17] A perben rendelkezésre állt iratanyagból a Kúria elsődlegesen azt találta megállapíthatónak, hogy a szolgáltató állatorvos, valamint a járási főállatorvos eljárása a felperes C nevű lóva tekintetében folyt, amely kórházi gyógykezelését követően fertőzöttségre gyanús állatnak minősült, a kórház tájékoztatása szerint ott a ló érintkezhetett fertőző kevésvérűségben szenvedő másik lóval, a szolgáltató állatorvos forgalmi korlátozása és az ezzel kapcsolatos további járulékos intézkedések is ezen lóra vonatkoztak. Tényként rögzíthető az is, hogy a szolgáltató állatorvos állatorvosi bizonyítványt állított ki ezen és további két másik ló nemzetközi lóversenyre történő szállíthatósága érdekében. Az sem volt vitás, hogy szintén a C nevű lóva a szolgáltató állatorvos által elrendelt forgalmi korlátozást az elsőfokú hatóság a 2015. május 5. napján kelt határozatával erősítette meg, majd terjesztette ki további 16 lóra.
- [18] Az is egyértelműen megállapítható volt, hogy az állatorvosi intézkedésekkel érintett C nevű, továbbá másik két ló - D és K nevű lovak – tekintetében az alperes leölési határozat alapján kártalanítási összegeket állapított meg. A felperes ez irányú kérelmét a C nevű ló leölési határozata alapján azonban elutasította.
- [19] A perben rendelkezésre állt iratanyag alapján a Kúria az alperes által a felperes terhére rótt szabályszegéseket és jogszabályszegéseket nem találta megállapíthatónak. Az alperes konkrétan nem is jelölte meg ezek mibenlétét. Nem nyert a hatósági eljárás során az megállapítást, hogy a szolgáltató állatorvos által előírt forgalmi korlátozást a felperes nem tartotta be. A lovak szállítására állatorvosi bizonyítvánnyal rendelkezett, a forgalmi korlátozást megerősítő határozat már a tartás helyének megváltozását is elfogadta. Ehhez képest nem rögzíthető az, hogy a felperes milyen normaszegése szolgál a kártalanítási igény elutasítása alapjaként.
- [20] Hangsúlyozza a Kúria, hogy az állatorvosi intézkedéseknek megfelelően eljáró felperesnek nem róható az fel, hogy ezen intézkedések nem megfelelő időben történtek, összhangban nem álltak, a jogszabályi előírásoknak nem feleltek meg, továbbá mulasztással terheltek voltak.
- [21] Az alperes a kártalanításból kizáró határozatában az Éltv. 55. § (2) bekezdés b) és d) pontjára hivatkozott. Ezen előírás szerint nem jár kártalanítás:
- b) ha az állat betegségre gyanús állapotát az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozó nem jelentette be, illetve az előírt kötelezettségeket megszegte;
- d) ha a járványügyi intézkedésre az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozás egyéb felróható magatartása miatt került sor;
- [22] A Kúria álláspontja szerint ezen kizáró okok egyike sem volt a felperes esetében kétséget kizáró módon megállapítható.
- [23] Rámutat arra is a Kúria, hogy a hatósági eljárás során nem került feltárássra a közvetlen összefüggés a C nevű ló megbetegedése, az azzal kapcsolatos forgalmi korlátozás és a perben felülvizsgálat határozattal érintett C nevű lóval történtek között. Az rögzíthető, hogy a közigazgatási eljárás nem tárt fel eltérést a felperes állattartása tekintetében a C és a C nevű ló között. A C nevű ló leölése kapcsán kártalanítás megállapításra került sor – akár csak másik két ló esetében is –, míg éppen a C nevű ló leölését a kártalanítás kizárása mellett rendelte el a hatóság. Ennek logikus, okszerű és tényekkel alátámasztott magyarázata a felülvizsgált határozat indokolásából nem derül ki. Kérdéses maradt, hogy milyen jogszerű okkal indokolható az, hogy azonos körülmények mellett az egyik fertőzött ló leölése kártalanítást von maga után, míg a másiké azt kizárja.
- [24] A fenti kiegészítéssel a Kúria minden tekintetben osztotta a bíróság megfelelő jogszabályi hivatkozásokkal alátámasztott jogi okfejtését, az eljárás megismétlésére vonatkozóan adott iránymutatást is.
- [25] A felülvizsgálati kérelembeli felvetés kapcsán megjegyzi a Kúria, hogy az alperes által hivatkozott korábbi elsőfokú és felülvizsgálati ítélet nem a kártalanítás kérdésében született, így az ügy elbírálására vonatkozóan relevanciával nem bírt.
- [26] Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a

felülvizsgálati kérelemmel érintett körben, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [27] A Kúria felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [28] A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Kúria az alperest a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte.
- [29] A tárgyi illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentességére tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2016. november 29.

**Dr. Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró,
Kovács Ákos sk. bíró**

Dr.

A kiadmány hitelül:

tisztviselő